

Тому при оцінюванні бізнесу залежно від цілей оцінювання, шуканої вартості, поставлених умов, стану самого об'єкта і економічного середовища поєднують декілька методів, найвідповідніших у певній ситуації. Доцільно для оцінювання підприємств, на нашу думку, поєднувати витратний, дохідний і порівняльний підходи, що дозволять:

- удосконалити методологію оцінки вартості бізнесу;
- адекватно оцінити структуру активів відносно ринкових цін;
- зменшити помилки в прогнозах;
- оцінити вартість витрат на відновлення підприємства;
- точно вирахувати дохід підприємства;
- визначити вартість підприємства в залежності від зміни ставки капіталізації;
- визначити майбутні доходи в оцінюваній вартості;
- реальніше оцінити майбутній потенціал підприємства тощо.

В сучасних умовах ринкових відносин центр економічної діяльності переміщується до основної ланки національної економіки – підприємства. Підприємство, з одного боку, є суб'єктом, тобто учасником ринкових відносин. Свідченням цього є здійснення ним функції купівлі-продажу. З іншого боку, підприємство може бути й об'єктом ринкових відносин через те, що має вартість і в певний момент може бути проданим, тобто стає товаром, що зумовлює необхідність оцінки його вартості.

Застосування комплексної оцінки вартості підприємства на основі поєднання витратного (майнового), дохідного та порівняльного (ринкового) методів дозволяє усунути односторонність оцінки, більш реально оцінити вартість підприємства й отримати надійне інформаційне джерело для її прогнозування з метою прийняття зважених управлінських рішень щодо управління підприємством.

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Кашкалда К.В., студентка ОКР „Магістр”, спец. „Фінанси”*

**Науковий керівник – Аранчій В.І., к.е.н., професор*

Протягом останніх років на більшості підприємств аграрного сектора економіки України спостерігається низький рівень ефективності відтворювальних процесів. Коефіцієнти оновлення й вибуття машин і устаткування, тобто найбільш активної частини основних засобів на підприємствах АПК, коливаються в межах відповідно 5-6 та 2-3% загальної їхньої обсягу, а коефіцієнт спрацювання досягає 60-65% загальної вартості. Парк діючого виробничого устаткування містить майже третину фізично спрацьованих і технічно застарілих його одиниць.

Основні засоби сільського господарства є складовою виробничого потенціалу держави. В останні роки через обмеженість фінансових ресурсів спостерігаються негативні тенденції у відтворенні основних засобів аграр-

ного сектора. Під впливом об'єктивно діючих важелів ринкової економіки існуюча до 90-х років ХХ ст. структура джерел відтворення основних засобів була зруйнована, а формування нової належним чином не відбулося через відсутність необхідних передумов. Як наслідок, питома вага основних засобів сільського господарства в економіці України щорічно зменшується, зношеність зростає, матеріально-технічна база не відповідає вимогам науково-технічного прогресу, вона розбалансована за кількістю і складом. Усе це призводить до скорочення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, зниження рентабельності аграрних підприємств і ставить під загрозу продовольчу безпеку нашої країни.

У сільськогосподарському виробництві економічний процес відтворення основних засобів виробництва, незалежно від його суспільного характеру, завжди переплітається з природним. Тому раціональне управління цим процесом у цій галузі вимагає знань і вмілого використання не лише економічних законів, а й законів природи. Тісний взаємозв'язок економічних процесів з природними зумовлює значний вплив останніх на результати господарської діяльності, що відображається на темпах відтворення. Звідси і можливість різких коливань темпів відтворення порівняно з іншими галузями виробництва.

Велика різниця між часом виробництва і робочим періодом зумовлює таку особливість, як сезонність виробництва з використанням трудових ресурсів і засобів праці. У певних межах її можна згладжувати виготовленням інших продуктів, які мають однаковий час виробництва і робочий період. Ідеться про організацію переробних цехів сільськогосподарського виробництва.

На темпи відтворення в аграрному секторі економіки суттєво впливає родючість землі, яка є головним засобом виробництва. При правильному використанні вона постійно відновлює свою родючість, більше того, якісно поліпшується. В результаті різниці зонально-кліматичних умов, насамперед різної родючості землі, на відміну від інших галузей виробництва праця однакової кваліфікації та фондоозброєності дає різні результати, тобто продуктивність праці визначається передусім продуктивністю природних факторів.

Поєднання вищеназваних факторів потребує відповідної технології виробництва і як наслідок визначає набір засобів праці. У зв'язку з цим, напрям капітальних і виробничих витрат у господарствах неоднаковий. Через це особливістю темпів відтворення основних засобів в аграрному секторі економіки є те, що формування виробничого потенціалу в галузі здійснюється, виходячи із спеціалізації виробництва господарств за встановленою структурою засобів праці, які забезпечують найбільший вихід продукції при низькій собівартості.

Інтенсифікація основного виробничого потенціалу на основі досягнень науково-технічного прогресу з ефективністю його функціонування, передбачає в сільському господарстві не просто використання техніки, а й створення системи сільськогосподарських машин, які повинні враховувати можливості й специфіку виробництва кожного виду продукції в їх поєднанні, виходячи з принципу максимального експлуатаційного періоду.

Тому в сільському господарстві необхідна більш оптимальна насиченість засобами виробництва, більш висока фондо- і енергоозброєність праці.

Головною умовою, на нашу думку, для визначення економічної природи інтенсифікації процесу відтворення основних засобів є не кількісна його сторона, а якісна, тобто не склад засобів виробництва, а умови використання за технічними, технологічними й організаційними їх цілями. При цьому особливістю відтворення засобів виробництва в аграрному секторі економіки визначається підвищення технічної забезпеченості сільськогосподарського виробництва в поєднанні з використанням високоврожайних культур і високопродуктивних тварин, що є основою запровадження прогресивної технології виробництва. Ці напрями інтенсифікації відтворювальних процесів мають тісний взаємозв'язок. Якість сільськогосподарських робіт визначається досконалістю техніки, що впливає на врожайність культур і продуктивність тварин. У свою чергу, нові, якісніші та більш урожайні сорти культур вимагають досконаліших і ефективніших сільгоспмашин, які слід використовувати в процесі виробництва. Ця відповідність забезпечує максимальний ефект прогресивної технології виробництва, що є основою швидких і сталих темпів відтворення основних засобів виробництва.

ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Корінчевська О.О., студентка ОКР „Магістр”, спец. „Фінанси”*

**Науковий керівник – Лях М.С., к.е.н., професор*

Умовою життєдіяльності підприємства й основою його розвитку в конкурентному ринку є економічна стабільність (стійкість). На неї впливають різні причини – як внутрішні, так і зовнішні: виробництво дешевої та якісної продукції і надання послуг, які мають попит; міцні позиції підприємства на певному ринку; високий рівень матеріально-технічної оснащеності виробництва і застосування передових технологій; налагодженість економічних зв'язків із партнерами; ритмічність кругообігу засобів, ефективність господарських і фінансових операцій; незначний ступінь ризику в процесі здійснення виробничої і фінансової діяльності тощо. Таке розмаїття причин, що впливають на діяльність сучасного підприємства, зумовлює різні аспекти його стійкості, зокрема загальний, ціновий, фінансовий, а також захист від факторів, що впливають на її внутрішній та зовнішній аспекти цієї діяльності.

Кожне підприємство функціонує та здійснює свою операційну діяльність в умовах певного економічного середовища. Умови функціонування підприємства визначаються фазою розвитку економічної системи. Щодо підприємства генерує низка чинників макроекономічного характеру, на які підприємство впливати не зможе, але зворотний їх вплив на ефективність діяльності підприємства, його ліквідність, платоспроможність і тим більше фінансову стійкість досить значний. На кожному етапі